

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **L. B.**, bývajúceho v B., proti žalovaným **1/ B.**, so sídlom v B., **2/ B.**, so sídlom v B., o **náhradu škody**, vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 14 C 185/2007, o vylúčení sudcov Krajského súdu v Banskej Bystrici z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na tomto súde pod sp. zn. 12 NcC 40/2007, takto

r o z h o d o l :

Sudcovia Krajského súdu v Banskej Bystrici Mgr. Magdaléna Škorpilová, JUDr. Jaroslav Mikulaj, JUDr. Janka Prístavková, Štefan Huljak, JUDr. Mária Rišiaňová, JUDr. Ferdinand Zimmermann, JUDr. Mária Podhorová, JUDr. Oľga Maľová, Mgr. Ema Novodomcová, JUDr. Jaroslava Vráblová, Mária Biroščáková, Mgr. Štefan Baláž, JUDr. Eleonóra Ruttkayová, JUDr. Milada Dzurošková, JUDr. Marta Kucbelová, JUDr. Elena Jakubcová, JUDr. Zita Nagypálová, JUDr. Ing. Ján Gandžala, JUDr. Jozef Hrabovský, JUDr. Jarmila Badíková, JUDr. Drahomíra Mikulajová, JUDr. Milan Segeč, JUDr. Eva Valenčíková, JUDr. Ján Škvarka, Mgr. Ivana Datlová, JUDr. Ján Deák, Mgr. Rudolf Ďurta, JUDr. Peter Chovanko, JUDr. Jozef Mikluš, Mgr. Alojz Palaj, JUDr. Jozef Ryant, JUDr. Juraj Babjak, JUDr. Ľubomír Bušík, Mgr. Ján Bednár, JUDr. Alena Antalová, JUDr. Drahomíra Dibdiaková, doc. JUDr. Milan Ďurica, PhD., JUDr. Ľudomír Gago, JUDr. Jana Hullová, JUDr. Miroslav Klátik, JUDr. Eva Kmeťová, JUDr. Alena Križanová, JUDr. Daniela Maštaliřová, JUDr. Eva Michalcová, JUDr. Jana Novotná, JUDr. Miroslava Púchovská, JUDr. Miriam Sninská, JUDr. Eva Železníková, JUDr. Ján Bobor, JUDr. Danica Kočičková a Ľudovít Bradáč **s ú v y l ú č e n í** z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na uvedenom súde pod sp. zn. 12 NcC 40/2007.

Vec sa prikazuje na rozhodnutie **Krajskému súdu v Košiciach**.

O d ô v o d n e n i e :

V rámci rozhodovania o oznámení sudcov Okresného súdu Banská Bystrica, ktorým je pridelovaná agenda súdneho oddelenia C, že sa cítia byť zaujatí vo veci vedenej na tomto súde pod sp. zn. 14 C 185/2007 pre ich kolegiálny a priateľský pomer k žalobcovi, sudcovi krajského súdu, predložil Krajský súd v Banskej Bystrici vec vedenú pod sp. zn. 12 NcC 40/07 Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 16 ods. 1 O.s.p. na rozhodnutie o vylúčení sudcov tohto súdu z prejednávania a rozhodovania veci.

Z vyjadrenia sudcov Krajského súdu v Banskej Bystrici (okrem JUDr. Nagypálovej, JUDr. Kočičkovej a doc. JUDr. Ďuricu, PhD.) vyplýva, že pre priateľský a kolegiálny vzťah k žalobcovi, sudcovi tohto súdu, sa cítia byť zaujatí, z dôvodu ktorého nemôžu rozhodnúť o oznámení sudcov súdu prvého stupňa.

Podľa § 14 ods. 1 O.s.p. sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Podľa § 16 ods. 1 O.s.p. súd predloží vec nadriadenému súdu s vyjadrením sudcu na rozhodnutie o námietke zaujatosti do 15 dní od jej podania. Ak sa spis zároveň predkladá odvolaciemu súdu na rozhodnutie o odvolaní, vec sa predloží až po vykonaní úkonov spojených s predložením veci odvolaciemu súdu. O tom, či je sudca vylúčený, rozhodne do desiatich dní od predloženia veci nadriadený súd v senáte; touto lehotou nie je viazaný, ak rozhoduje zároveň o odvolaní. O vylúčení sudcov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rozhodne do desiatich dní iný senát tohto súdu.

Integrálnou súčasťou práva na spravodlivý proces (čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd) je garancia toho, aby vo veci rozhodoval nezávislý a nestranný sudca.

Nestrannosť sudcu sa prejavuje v dvoch aspektoch. Prvý spočíva v rýdzo osobnom presvedčení určitého sudcu v danej veci. Keďže ide o subjektívnu kategóriu vyjadrujúcu vnútorný psychický vzťah samotného sudcu k prejednávanej veci (zahrňuje vzťah sudcu

k predmetu konania, jeho účastníkom a právnym zástupcom), je o nej schopný vypovedať jedine sám sudca. Takto úzko ponímaná kategória nestrannosti by však nenašla v praxi uplatnenie bez jej vyjadrenia aj v širšej, objektívnej rovine. Za objektívne nemožno považovať len to, ako sa nestrannosť sudcu javí navonok (napr. účastníkovi konania), ale najmä to, či reálne existujú okolnosti, ktoré by mohli objektívne založiť pochybnosti o tom, či sudca disponuje určitým vzťahom k veci.

Z vyššie uvedeného vychádza aj judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá rozoznáva subjektívne hľadisko nestrannosti sudcu, zahrňujúce osobné presvedčenie a správanie sudcu vo veci a hľadisko objektívne, založené na existencii dostatočných záruk pre vylúčenie akejkoľvek legitímnej pochybnosti o zaujatosti sudcu (Saraiva de Carvalho proti Portugalsku, 1994, Gautrin a ďalší proti Francúzsku, 1998).

Z tohto pohľadu, dôjde k vylúčeniu sudcu z prejednávania a rozhodovania veci nielen vtedy, keď jeho vzťah k veci, účastníkom alebo ich zástupcom je založený na zaujatosti skutočne preukázanej, ale rovnako, i keď existuje čo i len najmenšia pochybnosť o jeho nestrannosti v očiach verejnosti.

V predmetnom prípade sa sudcovia Krajského súdu v Banskej Bystrici (okrem JUDr. Nagypálovej, JUDr. Kočičkovej a doc. JUDr. Ďuricu, PhD.) sami vyjadrili, že sa pre priateľský a kolegiálny vzťah k žalobcovi, ktorý vykonáva funkciu sudcu na Krajskom súde v Banskej Bystrici, cítia byť zaujatí. Je teda evidentné, že sudcovia sami majú pochybnosti o ich nestrannosti vo veci, ktorá okolnosť zakladá existenciu vzťahu predpokladaného v ustanovení § 14 ods. 1 O.s.p. a odôvodňuje záver o potrebe vylúčenia týchto sudcov z prejednávania veci. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „nadriadený súd“) preto rozhodol tak, že týchto sudcov krajského súdu vylúčil z konania a rozhodovania o veci.

Nadriadený súd rovnako vylúčil z prejednávania veci aj tých sudcov (JUDr. Nagypálová, JUDr. Kočičková a doc. JUDr. Ďurica, PhD.), ktorí sa vyjadrili, že sa necítia byť zaujatí. Dospel totiž k záveru, že ich subjektívne stanovisko (t.j. že sa necítia zaujať) je síce dôležité, avšak pre komplexné posúdenie ich vzťahu k účastníkovi konania - žalobcovi, a tým pre posúdenie ich nestrannosti v konaní, nie rozhodujúce. V danom prípade treba zohľadniť najmä hľadisko objektívne, ktoré práve odôvodňuje pochybnosti o možnej zaujatosti týchto sudcov v konaní. Ak má (mal) totiž sudca kolegiálny vzťah k inému sudcovi (neskôr

účastníkovi konania) z rovnakého pracoviska, s ktorým sa bežne, aj keď len v rámci plnenia pracovných povinností, stýka, ide o takú skutočnosť, ktorá (bez ohľadu na skutočnú povahu tohto vzťahu) je spôsobilá vyvolať opodstatnené pochybnosti o pomere sudcu k takému kolegovi vo veci, v ktorej vystupuje ako účastník konania. Daný vzťah už nemožno považovať za neutrálny, či spoločenský, keď jeho povaha sama o sebe vzbudzuje pochybnosti o sudcovskej nezávislosti.

Vzhľadom na absenciu vyjadrenia ohľadne existencie skutočností podľa § 14 ods. 1 O.s.p. u sudcov JUDr. Petra Priehodu (z dôvodu vykonávania stáže na Najvyššom súde Slovenskej republiky) a JUDr. Alexandra Mojša (ktorému bola pozastavená činnosť sudcu), Najvyšší súd Slovenskej republiky nerozhodol o vylúčení týchto sudcov z prejednaní vecí. Dospel k záveru, že pokiaľ sudcovia sami neuviedli svoje stanovisko, nie je dôvod zaoberať sa posudzovaním ich vzťahu k veci, k účastníkom konania, resp. ich zástupcom.

Podľa § 12 ods. 1 O.s.p. ak nemôže príslušný súd o veci konať, pretože jeho sudcovia sú vylúčení (§ 14), musí byť vec prikázaná inému súdu toho istého stupňa.

Keďže týmto uznesením boli z prejednaní a rozhodovania vecí vylúčení sudcovia Krajského súdu v Banskej Bystrici, okrem JUDr. Petra Priehodu a JUDr. Alexandra Mojša, ktorí by (z objektívnych dôvodov) nemohli sformovať 3 - členný senát na rozhodnutie o oznámení sudcov okresného súdu, nadriadený súd rozhodol o prikázaní vecí inému súdu toho istého stupňa, a to Krajskému súdu v Košiciach.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 19. marca 2008

JUDr. Martin V l a d i k, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

